

Numerul 13. Grădeea-mare 30 martie (11 aprilie) 1897. Anul XXXIII.

Ese duminică. Abonament pe an 8 fl., pe 1/2 de an 4 fl., pe trei luni 2 fl. Pentru România pe an 20 lei.

Primăvara.

De mult aşteptam să se lase
Pe cer un ştergar de mătase,
O brazdă 'n văzduh aurie
A primăverii solie;
Pe care divina fecioară
Prin slavă pluteşte uşoară,
Şi largul ocean de azuri
Îl umblă 'n ocoluri de-apururi.

Când mreaja de nori se respiră,
Stă lumea la ea şi se miră,
Că-i ânger la trup şi la faţă
Şi rîde mereu se resfaţă,
Iar pîru-i stă flutur să sboare
Ca raşele rupte din soare.

În cale or unde s'opreşte,
Pămîntul îl îndogoreşte,
Cu ochii închişi respîndind
Tot dar şi belsug; — risipind
Şi norii şi negura deasă
Că 'n taină e bine 'nţeleasă

Ou zefirul ce peste noapte
O-alintă cu blînde-le-i şoapte.

Şi-omătul pe culmi se topeşte
De apele 'n clocote creşte.
Colina cât ăci e 'nverşită,
Dumbrava cu flori smălţuită.
Copacii au înmugurit
Şi-ogoarele au resărit.
Iar paseri în stoluri sosind
S'aventă spre cer ciripind,
Şi 'ntreaga natură iubeşte
O laudă şi-o prăznuieşte.

Şi inima-mi întinerită
Cu doruri e mult năpădită
De-a dragostii dulce ispită,
Tresaltă şi e fericită.

Ce dragă-mi eşti, o primăvară
La noi stai, -- şi nu plecă iară!

Maria Bănulescu.

Moștenire.

(Fine.)

IV

Leontin se întoarse noaptea târziu și dorile găsiră pe Salvina cu ochii deschiși, uscați, cu pleoapele înroșite.

Țilele erau tot înorate și treceau greu, ca amintirea păcatelor mari. Leontin nici că băgă în seamă mâhnirea ei, iar ea părea a fi din ce în ce mai convinsă de necredința lui.

Îl măsură bănuitor de sus până jos. Talia lui sveltă, părul mătășos, ochii lui albaștri, cari altă dată îi povestiau basme de nesfârșită gingășie, acum se întorceau în altă parte și se feriau de ea; toate le vedea învăluite într-o ceață întunecată, pretutindeni vedea urmele trădării pe care totuș n'o putea descoperi, n'o putea dovedi cu nimic.

Ah! cum ar dori să știe adevărul! Cum ar putea ști cine e ticăloasa care îl luase!

Dile întregi stătea cu pumnii strinși cu fața împetrită; făurind planuri de resbunare.

Seara se culcau amândoi de vreme negrăind nimic. Salvina dormia puțin, neliniștit și crâșnind din dinți.

Nu mai eră bine între ei.

Leontin băgă și el de seamă. Dar ce eră să facă? Cum eră s'o cumintească, o fire așa de îndărătnică.

Salvina slăbi grozav. De odată cu rotunzimea, cu gropițele din obraz, dispărură toată tinerețea, toată frumusețea ei. Popa Mitru se neliniștia.

— Să întărci fetița, taică, prea te sugereu!

Leontin își ținea în gând:

— Așa o fi din neam; se trece curând.

Apoi puneă caii la trăsură și plecă în oraș.

V

Așa trecu toamna. Peste mocirla țilelor întunecate se întinse de-odată pânza albă a zăpezii. Apoi ieși soarele mândru, luminos, presărind pânza cu briliante.

Ce frumusețe! Un Crăciun alb, strălucitor!

Salvina se gândi să facă și ea un pomușor pentru fetița ei, care împlinise anul și știe deja să se bucure de jucării. Începă să facă un lanț de hârtie aurie. Ce putere învietoare strălucirea asta de soare și zăpadă!.. Își simți așa fără veste inima ușurată. Și lanțul acesta care se lungia sclipitor sub degetele ei, îi legă par'că un șir de amintiri senine și duioase.

Se gândia la mumă-sa, îi cerea în gând iertare că n'o iubise îndestul câtă vreme fusese în viață. Apoi trimise pe furiș luminări la biserică și se rugă în taină pentru odihna sufletului ei.

Leontin aduse din oraș mielușei și ângerăși de zahăr pentru fată.

Seara, Salvina se făcū atât de veselă, atât de drăguță, încât popa o puse pe genuchi, iar Leontin o neteđi pe obraz țicând:

— Așa mai țic și eu.

Apoi cântară împreună toate colinđile de Crăciun.

Salvina nu putū dormi de bucurie. Poate nici nu sūnt adevărate lucrurile inchipuite de ea. Leontin o iubește tot ca mai înainte, iar când rămăne peste noapte în oraș petrece cu prietenii la cărți, la cafenea.

Își propuse că de acum tot veselă are să fie.

Așa îi place lui. Poate e chiar ea de vină dacă lui nu-i mai place să stea acasă; de ce-i tot ursuză și tăcută.

Ce nebună a fost să-și facă atâtea gânduri urite!

Peste noapte se înoră și zăpada cădea într'una. Salvina se bucură chiar și de asta. Negreșit, Leontin n'o să se mai ducă de lângă ea, va sta de acum tot acasă, tot cu ea...

Dar în dimineața ajunului se însenină iar, și se făcū un drum bun de sanie. Leontin prinse poftă de plimbare.

— Me duc și eu cu tine, dișe Salvina și se atărnă cu amândouă brațele de gâtul lui.

— Prostii, cum o să lași fata?

Ea oftă.

— Unde te duci tu?

— Unde să me duc? Es nițel să vėd ce mai e nou prin oraș. Peste un cias două, me întorc acasă.

Salvina îl lăsă de găt. El se sui în sanie, smucul hățurile și caii plecară în goană, nechezând de bucurie.

Salvina rămase pe prispă și se uită în urma saniei până ce i se întunecară ochii... Apoi intră în casă, împleticindu-se ca omul beat.

Se lăsă ghem lângă sobă... Pe urmă se trânti de pământ, se sbătū, își smulse părul, își strinse pumnii cu putere și îi apesă de piept tare, tare... Cum de nu se rupe nimic în ea?... Sbiară.

Ah, poate acum... s'a sfărșit. Se lungește pe spate și rămăne așa amorțită cu ochii închiși, galbenă, uscată.

Mu mai e om. Și... totuș... Ce putere o ridică oare așa de-odată ca o electrică smăcire? Ce fulgerare de gând o stăpânește, o scapă așa de-odată din acest foc năprasnic?

Salvina se aședă încet pe un scaun. Fața ei, mai înainte așa de oribil contractată, strălucește ca de o inspirație supra-naturală... Zimbește, gropițele apar drăguț, fermecător. Toată ființa ei învie într'o lumină dulce, binefăcătoare.

Întinde mâinile și dă din cap afirmativ. Se hotărește. Pleacă. Nici nu se oprește decât să mai zimbească odată, senin, liniștit... Da, așa e. E mângăerea pe care i-o trimite ea; acel chip alb și blajin, figura mă-sei care se desvêlue luminoasă, sfântă, de sub ocară murdară și rușinoasă unde zăcuse până acū...

Fața Salvinei se rumenește, ochii ard ca de pojar... Nici nu se mai uită la copilul din leagăn, ci ese afară grăbită, mănătată de un dor mare, hotărît...

Când se întoarce e și mai radioasă. Ce-a găsit?

Ce talisman ascunde acolo cu atăta grijă, cu atăta bucurie?

Tremură de nerăbdare. Încue ușa, lasă perdelele jos, apoi aprinde lampa.

E o sticlă de rachiu.

Salvina bé...

A, ce bine e! Ce alinare dulce!

Par că e în brațele mă-sei, calde și moi...

Fetița se deșteptă, cere să sugă. Salvina o ia în brațe, îi acoperă ochisorii, gurița cu sărutări, și o stringe la pept astupându-i gura cu sinul.

Și iar bé.

Acum, par că e în livada cea mare culcată în iarba moale... E seară, apune soarele și cerul e roșu, roșu, roșu peste tot... Leontin se apleacă, o sărută și îi aședă capul binisor pe brațul lui.

Apoi adoarme.

— Salvina, deschide ușa. De ce te ai încuiat?
Ea se deșteaptă. E inlemnită. Brațele încheștate
string cu putere un corp mic, rece, țapën, strivit. Fe-
tița e moartă la pieptul ei.
Salvina stă inlemnită. Ar țipă, dar n'are glas. Ar
răcni și nu poate.
— Deschide ușa!
E glasul lui Leontin.

Visarion Roman.

1833—1885.

Institutul de credit și economii „Albina“ din
Sibiiu, în adunarea sa generală din urmă a adus pri-
nosul recunoștinței sale și memoriei lui Visarion Ro-
man, primul seu director esecutiv, prin a cărui stă-
ruință neobosită s'a înființat aceasta instituțiune de

Visarion Roman.

Salvina, stinge lampa . . . Desface repede șurupul
și varsă tot gazul peste creșcetul ei.

Apoi descuie ușa.

— De ce-ai stins lampa?

Ea aprinde un chibrit și îl apropie de coada ei,
frumoasă și lungă, lăsată pe spate.

Într'o clipă, odaia e plină de lumină și de țipete
înfloritoare.

CONSTANȚA HODOȘ.

mare însemnătate în viața noastră națională-economică,
votând să i se ridice un monument la mormântul seu.

Din incidentul acesta, venind și noi să reproducem
pe pagina aceasta a foii noastre portretul bine
meritatului bărbat, care prin înființarea „Albinei“ a
dat un avânt atât de puternic pentru dezvoltarea noas-
tră pe tărîmul material.

Visarion Roman s'a născut la 1833 în comuna

Seuca, comitatul Târnava-mică. Ş-a început studiile la M. Oşorheiu, le-a continuat în gimnasiul de stat din Sibiu, apoi a făcut cursul de pedagogie gr. or. română în Sibiu.

A funcţionat ca învăţător în Răşinari, apoi ca notar tot acolo. Într'acestea a început să lucreze şi pe terenul literar. A înfiinţat foaia pedagogică „Amicul Şcoalei”, apoi călindarul „Amicul Poporului”, iar mai târziu revista beletristică-literară „Albina Carpaţilor” redactată de regretatul Ion A. Lăpădat. Meritele sale literare au fost recompensate şi de Academia Română, care l-a ales membru corespondent.

Principala sa creaţiune înse este institutul „Albina” din Sibiu, pentru care ş-a jertfit cea mai bună parte a sufletului său, călătorind în toate părţile spre a îndemna fruntaşii naţiunii să-i dea mână de ajutor. Planul său a izbutit de minune. Astăzi „Albina” este o forţă a naţiunii. La înfiinţare institutul a avut numai trei funcţionari, astăzi ea dă pânea de toate dăilele la 54 de familii româneşti.

Visarion Roman a murit la 12 maiu 1885; dar memoria lui va fi vecnică.

Steluţa...

Dşoarei H. S.

*În çori steluţa te-am xărit,
Pe cer lucind măreaţă,
Şi fărmeceat te-am îndrăgii
Pe 'ntreaga mea viaţă.*

*Şi eu credeam — copil nostim —
Că nu eşti depărtată,
Şi mai creşend încă puţin,
Te pot ajunge-odată.*

*În locul unde te-am xărit
Lucesci în totdeauna,
Când somnuroasă spre-afinţit
Pe cer pluteşce luna.*

*Dar tu în cercul teu prescri
De legea firii tale,
Păstrezi pe-a cerului abis
Menita-ţi depărtare.*

*Astăzi, când nu mai sunt băiat,
Nu-mi fac din visuri punte,
Peste văzduhul neumbat,
S'ajung senina-ţi frunte...*

*Ou ochii umezi, gânditor,
Măsor a ta distanţă,
Şi 'n vraja sacralui amor
Te-admir... fără speranţă...*

VASILE MEŞTER.

Cum e mutul mai frumos...

„Imi e vecin, — eu l-aş trimite
Într'o livadă ca să pască, —
Decând îl ştiu şi zi şi noapte
Cască...”

Tr. Demetrescu.

Cum e mutul mai frumos, sau mai voinic, ÷iceşti
dvoastre adese-ori, când voiţi să faceţi vre o po-
trivită comparaţie.

Ei bine, dar cum e mutul mai frumos?

— Ca Ieronim Pârtaş, — ve răspund eu.

— Ei şi cum este acest Ieronim Pârtaş?

— Puţin răbdare; ve presint îndată pe acest
minunat exemplar!

— Şeşti bine că noi trăim acolo în B. într'un
oraş mare, vecinic cuprins de şgomot asurđitor, un
oraş care cu viaţa împetritată presintă ochilor o multi-
laterală desfătare, un oraş cu muzee, biblioteci, operă,
teatre, orfee, varieté-uri, vodeviluri, cafenele-, chan-
tante” şi circuri, cu primadone, chanzonete, balerine
... Da, — şi mai are acest oraş o universitate la care
se ţin prelegeri, cari le mai şi ascultăm. Toate aceste
la un loc sânt un minunat caleidoscop. Şi noue, tiné-
rilor rêvnitori de a şei, vedé şi pipăi toate, ne este
dat privilegiul, a cunoaşce aceasta civilisaţie modernă
în toate nuanşele sale şi a cultivă şi a delectă în mod
armonic cele cinci sensuri... Numai de unul dintre
noi nu se leagă nimic, numai unul remăne la toate
rece — credincios lui Eminescu — şi acest unic este
(poate l-aşi ghicit) — Ieronim Pârtaş.

— O fi un ramolit! Un surdo-mut! İi sânt tim-
píte sensurile!

— Da, bietul Pârtaş este un surdo-muto-orb!

— Ah! Cum se poate, dle? Prea ne ţii naive!
Nu spuneai adineaori că este unul dintre şi dvoastre,
de la şcoalele înalte?

— Aşa este! Înse vedeţi dvoastre domnişoarelor
(me aflam într'un cerc de domnişoare în provincie),
mulţi dintre noi İşi bat joc de şcoală, dar şi şcoala
İşi bate joc de câte cineva, lăsându-l să se urce din
clasă în clasă, de la treaptă la treaptă şi să ajungă pe
urmă într'un mediu social, pentru care absolut nici o
pricepere nu are, care-l ameteşce şi-l face aşă ÷icând
surdo-muto-orb.

— Înţeleg, răspunde bruneta Domnica; toţi aceia
dar, de cari şcoala astfel İşi bate joc vin socotiţi în
categoria muţilor voinici?

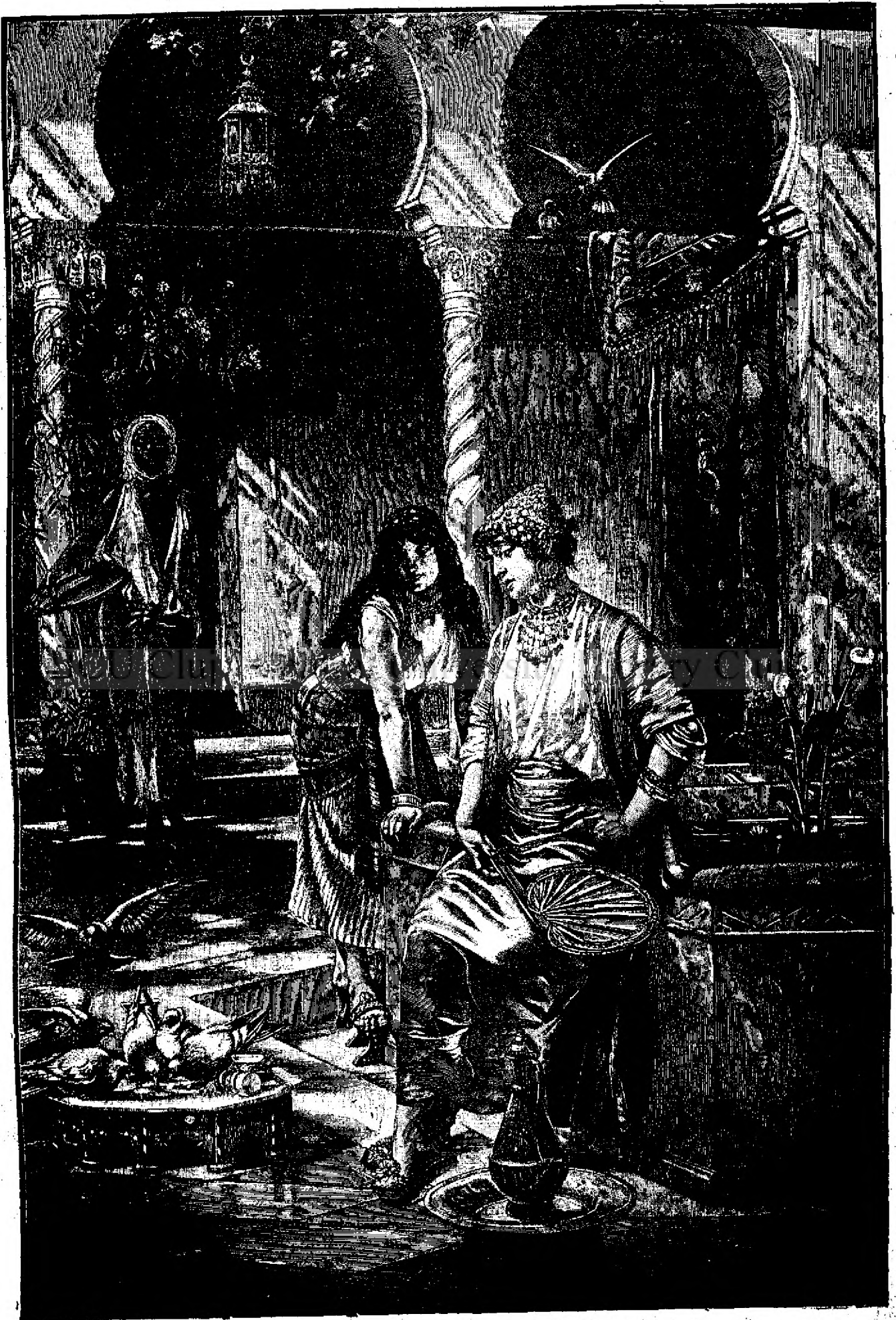
— Da, pentru că ei au în sine concretisate toate
notele caracteristice şi inferente acestei — secte.

— Bun, — înse Ieronim Pârtaş al dvoastre?

— Ieronim al nostru este un băiat fercheş şi
mica oglindă „de Veneţia” ce o poartă mereu la sine
şi de care face întrebuinţare tot la cinci minute, İl
arată şi mai voinic. El are un corp subţirel ca un
tinér sublocotenent corsetat, are o frunte lată şi mă-
estoasă, ochi negri încondeiaţi de negre sprêncene şi
nişte mustăcioare... auleo, dşoarelor, încât să ve scoată
din fire!

— Ei aş! Ne cređi de nişte gâşce din provincie,
dle! Nu se poate ca acest tinér să fie mutul frumos!
Sau cređi dta, că noi nu cunoaşcem părerea unui fi-
siognomist francez, care susţine, că un idiot nu poate
avé o înfăişare proporţionată şi frumoasă chiar!

— Toată onoarea fisiognomistului dvoastre, înse
Ieronim al nostru İi desminte întreaga doctrină. Pârtaş
dovedeşce dar, că o frunte măestoasă poate purtă cu-

IN CURTEA HAREMULUI

nuna idioșiei cu aceeaș ușurință, ca o frunte de doue degete, cununa genialității.

(Dșoarele se uitau pe furis unele la altele măsurându-și cu ochi ageri frunțile.)

— Ei, și acum aș trece la calitățile spirituale ale lui Ieronim, aceste înse sunt atât de greu de oblicit, încât nu ve pot face nici o socoteală despre ele. Capul mutului frumos este un orologiu al cărui arătător umblă a pustiu, — poate numai ca să dovedească, că mecanismul din lăuntru nu este în toată normalitatea. Asupra ființei oare-cătorva puteri sufleteșci la mutul frumos putem conchide numai din puținele-i afecte, cari îi sânt unicele semne de viață sufletească. Dintre afecte unul și cel mai puternic, cel însoțește din ziori până 'n seară, este — plictiseala. Diulica întreagă tace bietul, tace ca și când ar fi mănios pe lumea întreagă, se plictisește și . . . cască, cască. Unii colegi medicaliști, supranumiți dobitologi, susțin, că Ieronimul nostru ar fi venit în lume într'un moment de plictiseală a părinților . . .

— Vorbă să fie! Dobitologii dvoastre pot să și greșască. Nu toate relele provin din naștere. Noue ni s'a spus în școala superioară de fete, că după teoria unui psiholog german omul nu se naște cu facultăți spirituale, — îmi replică bruneta, dându-mi să înțeleg, că și fetele din provincie se ocupă de fisiognomistii francezi și psihologii germani. Causa, că Ieronimul dvoastre este chiar atât de nenorocit de tont, nu poate fi, decât ceea ce ai susținut mai înainte, o urmare a faptului, că școala ș-a bătut joc de el.

— Eu represint o părere contrară, — observă Silvia, verișoara brunetei. Apatia și anosteala dlui Ieronim nu poate proveni decât din un pesimism radical, care iarăș își poate avé sorgintea într'o mare și nenorocită dragoste.

— O, dșoară, prea-i faci mare nedreptate socotindu-l de pesimist. El cască, se plictisește și asudă la prelegerile asupra lui Schopenhauer deopotrivă ca la celelalte prelegeri mai neavenite unui pesimist. Iar în ce privește dragostea, te încredințez, că la Ieronim se potrivește mai mult ca la ori și cine vorba poporului:

„Mutul voinic de mut ce-i
Nu șcie dragostea ce-i“.

— Curios exemplar acest Ieronim Pârtaș, — vorbi Miți cea blondă. Iar spune-ne . . . nu iubește el de loc societatea de . . . dame? (Miți înroși puțin.)

— Poate astfel ca ele să nu șcie nimic. Înse totuș nu cred, căci de când îl cunosc, încă nu l-am vădut uitându-se la dame, fie de salon, fie florărese, — fără de a le căscă 'n față.

— Fi, ce mut adevărat, — reflectă bruneta iritată. Haidem să ciocnim în sănătatea lui. Să-i deie Dșeu ceea ce-i lipsește!

— Minte să-i deie Dșeu, respunserăm cu toții.

FIDELIO.

La tribunal.

Președintele întrebă pe un martor.

— Profesiunca dtale?

— Poet tragic.

— Scusi, asta nu e o profesiune, e o . . . boală.

Istoria a trei princese minunate.

— Din Tales of the Alhambra by Irwing. —

(Fine.)

Nodorosul deal pe care eră zidită Alhambra a fost în vremurile mai de demult sfredelit de tuneluri tăiate în stânci cari conduceau în diferite părți ale orașului și unele încă până la țermurii riuilor Darro și Xenil. Acelea au fost zidite de către regii mauri pentru scopuri diferite; atât ca mijloace de scăpare cu ocașiunea revoltelor pripite, cât și pentru întreprinderi private și secrete. Unele tuneluri de acestea s'au cutropit, altele se mai vęd chiar și ađi ca niște monumente de precauțiune și de strategie din vremea principilor iubitori de resboale și de aventuri. Hussein, Baba s'a angajat că va conduce prin unul din tunelurile estea prinsele până sub zidurile orașului unde cavalerii vor așteptă cu cai ageri ca să încalece cu toții și apoi să-o iele la fugă.

Noaptea hotărîtă a sosit; castelul princeselor și toată Alhambra eră în somn afund. Cătră meșul nopții Kadiga cea discretă a deschis fereașta de la balcon și a căutat jos în grădină. Hussein Baba, reneșatul, eră jos și a dat semnul înțeles de mai nainte. Bătrâna a acățat acum capștul unei scări de funie de balcon, iar celalalt l-a slobođit în grădină. Cele doue prinsele mai mari s'au scoborit îndată după ea, cu bateri mari de inimă, dar când a venit rëndul la cea mai tineră, la Zorahayda, asta a început a tremură și a șovăi. Ea mai de multe ori și-a pus piciorușul pe scară și tot de atâtea ori iară l-a tras înapoi, — până când inimuța ei bătea tot mai pogan după eum și întârziă. Ea a aruncat o privire duioasă în odaia ei de catifea; ce-i drept, a trăit acolo ca o pasere în colivie, dar în aceea a fost sigură și acum cine poate să-i spună de ce necasuri va da sburând în lumea mare. Și-a adus aminte de iubitul galant creștin și îndată și-a pus piciorușul pe scară, dar aducându-și aminte și de tată-so, l-a tras îngrozită napoi. A cercă se descrii conflictul dintr'un piept așă tiner și fraged, precum și îndrăgostit, fricos și ignorant de lume, ar fi înședar.

Înședar o rugau surorile, bătrâna ajută, iar reneșatul înjură de sub balcon. Copilacea mică și drăgușta sta la îndoială tremurând ca o vargă: ispitită de dulceața păcatului, dar îngrozită de periclele lui.

Toată clipa măriă necasul descoperirii. De departe se auđiau pași regulați. Patrola își face ronda — strigă reneșatul — dacă ne mai opăcim, toți perim. — Princesă, scoboară-te îndată, sau noi te lăsăm.

Zorahayda a fost pentru un moment într'o escitare groaznică, după aceea c'o rezoluțiune desperată a desfăcut capștul scării și a fugit de pe balcon.

— Așă stă scris în cartea sorții — respunse ea, — fugiți acum! Allah să ve conducă și să ve mfluiască, scumpele mele surori!

Cele doue prinsele mai mari au fost tare mișcate de cugetul că ea o să rămână singură acolo și au voit să se mai oprească, dar patrola s'apropiă; reneșatul eră furios și le-a tras după sine într'un tunel de sub pământ. Ací și-au pipăit calea printr'un labirint încalcit tăiat în foalele munteșului și pe rënd, pe rënd au reușit neobservați de nime să ajungă la o poartă de fer care eră afară de cetate. Cei trei cavaleri spanioli, preschimbați în vestminte arabice așteptau cu cai ageri.

Amoresul Zorahaydei eră aproape să nebunească când a auđit că ea a refusat să se scoboare; dar acum n'a fost vreme de tenguiri. Princesele au fost urcate pe cai la spatele amoresilor lor; Kadiga cea discretă s'a suít la spatele renegatului și toți au plecat în direcțiunea către strimtoarea de munți Lope, de unde drumul merge către Cordova.

N'au ajuns departe, când au și auđit trimbițele și dobele alarmând Alhambra.

— Fuga noastră e descoperită, — ăise renegatul.

— Avem cai iuți, noaptea-i întunecoasă și se poate că s'au și luat pe urma noastră, adaugară cavalerii.

Ei au dat pinteni la cai și au trecut riul Vega. Eră p'aci s'ajungă la muntele Elvira, când renegatul s'a oprit și a ascultat. „Nime, ăise el, nu se aude pe urma noastră; acum o să scăpăm în munți“. Abia ăise el acestea, când și observară o rață de lumină în vârful turnului de pază din Alhambra.

— Priviți! — strigă renegatul, — focul acela va alarmă toate posturile de la trecătoarele de munți. Înainte! înainte! mânați ca nebuni, acum nu-i timp de perdut.

Ei mânau ca vântul; sunetele copitelor resunau din stâncă în stâncă când au trecut muntele Elvira. Precum galopau ei, au observat că la focul din Alhambra se răspunde din toate părțile. Focuri după focuri s'au aprins de pe Atalyas și din alte turnuri de pază din munți.

— Înainte! înainte! — strigă renegatul, adese ori înjurând — cătră pod, cătră pod, înainte de a sosi alarma și aici!

Ei au trecut muntele și au sosit în apropierea renumitei „Punte del Pinos“ care trece peste un riu deseori adăpat cu sânge creștin și păgân. Spre confuziunea lor, turnul de la pod se luminează și scilipia de oameni înarmați. Renegatul și-a oprit calul, s'a ridicat în sări și au căutat în giur un moment; după aceea făcând semn către cavalerii, s'a abătut de la drum și încungurând un picuț a ajuns pe malul râului unde s'au băgat îndată în apă. Cavalerii au rugat princesele să se țină bine și așa au făcut și ei. Ei au fost mânați oare-câtăva distanță pe riu în jos de curentul cel ager; unde le vijeiau pe lângă ei, dar princesele frumoase se țineau bine de cavalerii lor și nu le eră frică. Cavalerii au ajuns malul opus teafăr și acum au fost conduși de renegatul prin pădure, prin tufoi, pe poteci ascunse, ferindu-se de toate căile regulate. Scurtă vorbă, au reușit să ajungă în cetatea cea veche Cordova, unde reîntorcerea lor a fost serbătorită mai multe zile pentru că ei erau din familiile cele mai de frunte. Princesele frumoase au fost primite în sinul bisericei și după ce s'au făcut în toată forma creștine, au devenit neveste fericite.

În graba noastră cea mare, ca să scăpăm princesele peste riu și peste munți, am uitat să amintim de soartea Kadigei discrete. Ea s'a fost înțeleștat ca o mână de spatele late alui Hussein Baba când a trecut Vega spăriindu-se la toate nimicurile, pentru care renegatul i-a tras mai de multe ori de toți sfinții. Dar când a sosit la riul cel din urmă, frica ei nu mai avea margini.

— Nu me strînge așa tare — ăise Hussein Baba — că nu pot resuflă. Ține-te numai de cureaua mea și nu te teme.

Bêtrâna se ținea acum pogan cu amândouă mâinile de cureaua cu care eră încins renegatul; dar când

a sosit în vârful muntelui și a stat un pic ca să resuflă, bêtrâna a dispărut.

— Ce s'a ales de Kadiga? — strigară princesele alarmate.

— Numai Allah singur știe! — răspunde renegatul; cureaua mea s'a desfăcut tocmai în mijlocul râului și ea a picat în apă. Să fie voința lui Allah! dar aceea a fost o curea cusută cu mătasă și de mare preț.

Acum nu eră timp de bociri; dar amar au plâns princesele pentru pierderea încređutei lor discrete. Bêtrâna escelentă nu s'a cufundat mai tare în apă decât până pe la subsuori; un pescar carele și-a fost întins rociul la oare-care distanță mai în jos, a tras-o afară nu puțin uimit de darul seu. Dar ce s'a ales mai departe din Kadiga cea discretă, istoria nu mai amintește nimic; atâta e sigur, că ea n'a mai cutezat să se reîntoarcă la Mohamed cel stângaci.

Așisderea nu mai puțin se știe că ce-a făcut mai departe monarhul esta înțelept după fuga fetelor și trădarea servitoarei celei mai credincioase.

Esta a fost singurul cas în care el a recurs la un sfat strein și de aci încolo nu s'a mai auđit să fi avut slăbiciuni de acestea. A păzit acum totuș bine fata care n'a avut de gând să fugă și despre care se credea că i-a părut reu că de ce a ramas singură.

Zorahayda din când în când se vedea stând răđemată de balcon și privind spre munții din direcțiunea Cordovei, sau cântând din flaută niște arii triste și doioase de dor pentru pierderea surorilor și a cavalerului ei, deplângându-și traiul singuratic. A murit tineră și după tradițiunea poporală a fost înmormântată într-o criptă de sub turn; soartea ei a dat ocașiune la nașcerea unei mulțimi mari de povești.

Dr. T.

Salutul la deosebitele popoare. Rusul, când își înțeleșce un prieten, îl întâmpină cu cuvintele: cum trăești?

Germanul ăice compatriotului și prietenului seu, când îl vede: cum te găsești?

Francezul întreabă simplu: cum mergeți?

Englezul e puțin mai ciudat în această privință; el ăice: cum faci?

Italianul salută cu cuvintele: cum te ții?

Olandezul își întâmpină cunoscuții cu cuvintele: cum merge?

Suedezul pe cât de simplu, pe atât de ciudat.

El ăice: cum poți?

Egipteanul are haz când salută. Ia numa ascultați. Să ne inchipuim că doi egipteni se întâlnesc. Primul adresează celui d'al doilea, următoarele cuvinte:

— Cum asuđi, Selim?

— Tot ca tine, răspunde celalalt.

Chinezul nu se îngrișce decât de sănătatea stomacului. Chiar din salutului se poate constată această grije. El, când întâlnește un prieten, îi ăice:

— Cum îți e stomacul?.. Măncat-ai orezul?

Polonezul își salută prietenul în chipul următor: Cum te ai?

Persanul e mai logic în salut. El ăice: Să nu-ți scadă nici odată umbra.

Și precum noi le luăm drept curiosități salutarile lor, tot așa de curioase li se par și lor salutarile noastre.

Traiful lung.

Condițiunile principale ale unei vieți lungi și lipsite de infirmități, consistă într'un corp în bună stare și ale cărui organe diverse să-și seversească funcțiunile respective cu exactitatea necesară.

Stomacul, cu accesoriile sale de digestiune, este una din părțile care joacă cel mai mare rol pentru prelungirea vieții și pentru satisfacerea plăcerilor.

Intr'adevăr, dacă digestiunea, cea mai importantă operațiune, se face cu greutate, tot sistemul suferă,

deci, o digestiune rea este simptomul și în acelaș timp și cauza unei sănătăți imperfecte. Dacă, din contră, digestiunea se face ușor, dacă alimentele consumate sînt de calitate bună, spiritul este liber, corpul activ, și omul sănătos, capabil de a se deda lucrului celui mai dificil, fie manual sau intelectual. Evitați deci tot ce ar pute pune piedică digestiunii și indispune corpul întreg, căci dacă aceasta nu se face în condițiuni normale, atinge nu numai fisicul, dar și moralul. Gura și limba încercată, respirație neplăcută, durere de cap, acrele, vîrsături, dureri de intestine, gazuri din stomac, iacă, întru cât privește fisicul, unele consecințe ale unei rele digestiuni. La moral, ele nu sînt mai puțin desagreaibile: spiritul este abătut, temperamentul devine iritabil, creierul greoi și incapabil de o ocupațiune mai serioasă; toate funcțiunile sistemului nervos sînt într'o stare de disordine completă.

Inima. Semnul cel mai sigur al probabilității unei vieți lungi este o inimă care nu este prea iritabilă. Circulațiunea sîngelui ocasionînd o consumație continuă, o cheltuială spontană, rezultă d'acel sistemul care dă o sută de pulsațiuni într'un minut, trebuie să fie gata să cheltuiască mai repede decît acela care are numai cinci-deci de bătăi, prin urmare, acela care are pulsul în totdeauna agitat și mișcările accelerate de cea mai mică emoțiune sau de câteva picături a unei beuturi excitante, nu prea trebuie să se aștepte

la o viață lungă. Este dar absolut necesar să se facă tot ce e posibil pentru ca pulsul să păstreze o mișcare moderată și uniformă.

Iritabilitatea inimii și mișcările pulsului se mărește dedându-se cineva tuturor pasiunilor, sau trăind într'o stare continuă de excitație, sau în fine bînd mereu licheruri alcoolice. Astfel se produc bolile organului central de circulațiune, boale ce se termină mai în totdeauna în mod fatal, când oareși-care pasiuni excitante sau enervante se mai asociază la ele. Am pute cită cazul celebrului scriitor Hunter, care după o lungă boală de inimă, muri subit în urma unei esplosii de supărare.

Cu toate că inima, cum se vede, se excită foarte ușor, — aceasta este un fapt curios și foarte interesant — ea nu posedă decît foarte puțină sensibilitate astfel că atingînd-o cu degetul, persoana atinsă nu va simți de loc acest contact. Se dice că un client al ilustrului doctor Harvey, căpătînd o rană adîncă și largă în dreptul inimii, astfel că aceasta se putea pipăi, părea că nu știe și nu simte nimic.

Pieptul. Un alt semn al unei sănătăți lungi și bune este, un piept și niște organe de respirațiune bine alcătuite. Respirațiunea fiind o operație continuă și necesară vieții, purificînd mereu sângele de o mulțime de substanțe vătămătoare, persoanele care au pieptul larg și care pot să-și reție respirația cîtva timp, sînt sigure de a atinge o etate înaintată.

Temperamentul. Un temperament bun este un lucru foarte prețios.

Cel mai preferabil este temperamentul sanguin, amestecat nițel cu cel flegmatic. El ajută ca forța vitală să fie distribuită în cantitate convenabilă, prin calmul, ordinea și armonia ce face să se nască în operațiunile interne. Grație lui, se produce curagiul, moderațiunea, sângele rece, mulțumirea, cum și viața lungă și fericită.

RUGĂCIUNEA DE SEARĂ.

Edison și societatea viitoare.

S numai o chestie de timp, până când locomotiva cu aburi să facă loc vagoanelor electrice. În tunelele lungi de sub Baltimore, unde e nevoie să fie duse până la șapte mile engleze trenurile de persoane și cele de mărfuri, electricitatea a și înlocuit aburul.

Specialiștii nu s'au hotărât încă asupra sistemului: e mai bine să aibă o locomotivă electrică specială, care să tragă toate vagoanele ori trebuie ca fiecare vagon să aibă motorul seu a parte? Cât despre iuțeală, aceasta are margine în puterea de adesiune a oțelului în șine și în mașini. După Edison practica ar fi următoarea: 150 de mile engleze pe cias. În 1882 a avut la Menlo Park iuțeală de 40 mile pe cias. Dar înainte de toate crede că poșta va fi transportată foarte repede prin electricitate. Mai însemnată o să fie introducerea de locomotive electrice la tramvaele din orașe și mahalale. Pentru muncitori va fi mare lucru să poată locui la aer curat și în case eftine, pentru satele vecine de asemenea va fi mult să poată veni eftin și fără oboseală până în mijlocul orașelor mari.

De altfel câtă viață n'a adus introducerea luminei electrice în locul uleiului, petrolului și gazului aerian în orașe și chiar în casele noastre! După cele din urmă perfecționări nu poate fi vorba de primejdia de a fi trăsniț sau de a fi aprinse clădirile prin sârmele de conducere. De altfel avem acum mijloace de a întimpină atâtea nenorociri cu drumul de fier, fie pentru mărfuri, fie pentru oameni. Acuma se pot trimete ușor depeși din trenurile care circulă cu cea mai mare iuțeală și anume nu prin sârme telegrafice anume aședate, ci prin cele aședate chiar până la 500 de picioare de depărtare de șine. În centrul administrativ sau mai bine de circulație al companiilor mari de drumuri ferate se află hărți orizontale pe cari circulă trenuri în miniatură și ne arată poziția adevărată relativă a trenurilor la ori ce moment. Iar când mașinele cu aburi vor fi înlocuite prin mașini cu electricitate, siguranța va fi și mai mare.

Că odată vom pute sbura, e neîndoios. Greutatea e până acumă că nu putem ave mașini destul de ușoare și tot odată fracția neînsemnată de putere în adevăr întrebuințată de la cărbune, etc. Producând electricitatea pe cale chimică din cărbune, vom pute realisa mașini de sburat mulțumitoare.

Agricultură prin ajutorul electricității se face cu folos în partea sudică a Statelor-Unite și nu e departe vremea când agricultorii își vor tăia lemnele, ară ogoarele, seceră holdele, treeră recolta și alege untul prin aceeaș mașină eftină electrică.

În casă vom face bucatele, vom lumina și încălzi, vom purtă căruțele și velocpedele prin electricitate. Vom pute chiar să ne slugim la masă pentru aducerea bucatelor etc. tot de electricitate. Prin electricitate nu numai vom auți de la ori-ce depărtare, dar vom și vedé. Vom pute deci din New-York, stând în fotoliu, să ascultăm și să vedem o reprezentație teatrală, o deșbateră la Camera din Londra, Paris sau aiurea. Ba chiar, de ce n'am pute face pe surdi să auță și pe orbi să vadă lucrând de a dreptul asupra centrelor din coaja creerilor?

Doine.

— De pe Crișul-negru. —

Cucule cu pene sure,
Ce mânânci iarna 'n pădure?
— Eu mânânc muguri de fag,
Ca să cânt vara cu drag
Cucule cu pene verđi,
Ce mânânci iarna 'n liveđi?
— Mugurele
De nuiiele,
Ca să cânt vara cu jele;
Vara vine, iarna trece
Și n'am cu cine-mi petrece!

Cuce, cuce,
De te-ai duce,
De te-ai duce în pustii,
Ca mai mult să nu mai vii,
Că de când tu ai venit:
Colo sus pe crengurele,
Nu mi-ai cântat numai jele;
Pe crenguța de arin,
Numai jele și suspin;
Pe crenguța de stejar,
Numai jele și amar!

Cucule cu glasu teu,
Tu strici sufletului meu,
Că ț-i glasu răgușit,
Sufletu meu amărit.

Drăguța mea nu-i drăguță,
Ci-i o fată cam luduță;
Nu se șcii ferî de reu,
Dacă nu oi ferî eu;
Trag-o aracu 'n satu seu,
Și pe mă-sa-o frângă 'n ea,
De ce o 'nvățat așa.

Frunză verde de tuleu,
Însoară-me taica meu;
Că de tine taică-i bine,
Că te culci în pat pe dune,
Dar de mine taică-i reu,
Că me culc în iștălău,
P'un darab de buhai reu;
Tot me 'ntorc și me sucesc,
De nime nu me lovesc,
Numai de-un părete rece,
De doru mândrii nu-mi trece.

Săraci frățiorii mei,
Multe lacrimi varsă ei,
Că sânt Doamne singurei,
Singuri ca doi porumbei.

Săraci surorile mele,
Multe lacrimi varsă ele,
Că sânt Doamne singurele,
Ca și doue turturele.

De la București.

Romeo și Julietta la Teatrul Național. Concertul Eliade. Înghițirea operei române. Expoziția pictorului Grigorescu. Concertul simfonic. La șosea.

Cei mai important eveniment artistic al săptămănei trecute a fost reprezentația tragediei „Romeo și Julietta” la Teatrul Național. Piesa s'a dat în beneficiul dnei Aristița Romanescu, favorita publicului, prin urmare sala a fost înțesată de lume. A asistat și regina, precum și principesa Maria dimpreună cu marea ducesă Victoria de Hessa, sora principesei, cu suită mare.

Ceea ce privește reprezentația, ea a oferit multe momente reușite. Aceste le datorim dnei Romanescu, care la început ca fată tină și în deosebi în scena balconului a încântat pe toți prin apariția sa poetică și prin căldura vocii sale plină de simțire; iar mai târziu, când bé veninul „pentru Romeo” și când moare, a șgudu't toate înimele. A fost d'o realitate plastică scena, când doica neșciind că Julietta a murit, vine s'o deștepte și ridicându-i corpul, acela cade pe treptele ce duc la pat. După scena aceasta dna Romanescu a fost chemată de cinci ori înaintea rampei și i s'au oferit coșuri cu flori, precum și doi porumbei legați c'o cordelă. Chiamată de nou, artista i-a atârnat de gât și a apărut astfel între cei doi porumbei cari se căzniau să sboare.

Pecat că pentru rolul lui Romeo teatrul n'are acum o forță artistică corespunzătoare. Dl Costescu, care a jucat rolul, este un actor inteligent, care studiază și știe cum ar trebui să joace. Dar ce folos, că fisicul nu-l ajută întru nimica! N'are nimic din aceea ce constituie pe un Romeo; nici masca, nici vocea, nici apariția lui nu ne fac să credem că vedem înaintea noastră pe vestitul erou al amorului ideal. I lipsește cu deseversire căldura ce trebuie să transpire din toate cuvintele lui Romeo. E monoton, acelaș din început și până 'n sfârșit; nici o modulațiune a vocii, nici o schimbare a stării sale sufletești. Pentru un astfel de Romeo, de sigur adevărata Julietta n'ar fi beut otrava adormitoare.

Astfel reprezentația a avut mare scădere. Din Romeo și Julietta am vădu't numai pe aceasta din urmă, ceea ce ne-a făcut să deplângem și mai mult pe regretatul Manolescu. Au trecut cinci ani decând a murit și nu s'a mai ivit talentul care să-l înlocuiască. Cele mai multe din rolurile lui s'au îngropat cu densusul în mormânt.

Dintre toți cari au mai jucat, numai dl I. Petrescu, în rolul călugărului Laurentiu, a fost la înălțimea tragediei lui Shakespeare. Dl Petrescu este unul din adevărații artiști, care totdeauna e stăpân pe rolul seu. Publicul și cu ocaziunea aceasta i-a făcut ovațiuni meritate.

În aceeaș seară la Ateneu s'a dat concertul Eliade.

Dl Aurel Eliade este un bariton tină, care s'a

afirmat înția-oară acuma-s doi ani în opera română de la Teatrul Național, apoi s'a dus în străinătate ca să-și completeze studiile musicale.

Doritor d'a vedé progresul ce a făcut de atunci, am mers după un act la Ateneu, ca să ascult câteva piese.

De și ploaia vărsă ca din găleată, splendida sală de concert eră aproape plină. Peste câteva minute sosi și regina, cu suita sa. să asiste în aceeaș seară la a doua serbătoare artistică, neputend să lipsească de niciăiri unde poate să incurageze arta.

Și par că prezința reginei ar fi dat întregului concert un farmec deosebit, sala vibră de aplause entusiaste și tinărul bariton cântă cu o căldură care se transportă și în auditor, făcându-ne pe toți să uităm vremea urtă din afară.

Dl Eliade a cântat câteva compoziții de Schumann și de Wagner, unind dulceața aceluia cu forța acestuia. Are o stofă de voce puternică și dulce, care ne îndreptățește să-i prorocim un viitor frumos.

Ne temem înse de un lucru și de ce ne temem, n'avem să scăpăm. Par că vedem încă de acuma, că și acest talent musical, după ce-și va termina studiile, va rămâne în străinătate, unde va puté să încheie angajamente mai strălucite decât acasă în patria sa. Iar noi vom avé numai să anunțăm cetitorilor că vestitul bariton român debutează cu mare succes prin Italia, Spania și America.

Așă o pățirăm cu doarele Theodorini, Bărescu și cu dnii Popovici, Dimitrescu, Gabrielescu. Și tot așă are să urmeze și în viitor, până când statul român nu va îngriji mai serios și de organizarea teatrului național.

Vădu'nd reul acesta, direcțiunea Teatrului Național a luat hotărârea să căștige forte noue pentru înghițirea operei române.

Scriitorul acestor rânduri, în calitate de președinte al societății pentru fond de teatru român, a primit și densusul o invitațiune d'a indică de peste munți niște talente musicale, care urmând a studii în conservatorul musical din București, să facă apoi parte din trupa de operă română de aici.

Eu am credu't a me achită mai bine de însărcinarea mea, respundend că în privința aceasta cei mai competenți a da informațiuni sunt diriginții corurilor noastre vocale; totodată am comunicat și numele celor mai de frunte conducători de choruri de pe la noi.

Precum sânt informat, directorul de scenă al operei române de aici s'a și adresat cătră dnia-lor și acuma se așteaptă răspunsul.

La felurite reprezentații de diletanți de multe ori ni s'a dat privilegiul să audim câte o voce frumoasă și mai totdeauna am audit dicându-se, că-i pecat că sărăcia împedecă pe domnișoara sau pe domnul cutare să-și poată cultivă vocea. Acuma dar se ofere tuturoră posibilitatea d'a-și urmă studiile de cânt, căci cei priimiți pentru conservatorul musical d'aici, vor obține și un stăpandiu din care să poată trăi.

La Ateneu în duminica trecută s'a închis expoziția pictorului Grigorescu.

Dl Grigorescu este astăzi considerat ca cel mai bun pictor în România. Retras la Cămpina, unde nu-l conturbă șgomotul și uruiala orașului mare, dar mai cu seamă nu-l derangează mulțimea de visitatori ce-ți fură timpul cu conversațiile lor nesărate, artistul trăește numai pentru întruparea inspirațiunilor sale artis-

tice și surprinde capitala Bucureștii cu noue opere neprețioase.

În tot anul dsa aranjează la Ateneu câte o expoziție d'ale tablourilor sale. De asta dată a pus vederii publice vr'o opt-deci. Publicul d'aici, care apreciază valoarea artistului, a vizitat cu plăcere expoziția; iar ministrul de culte i-a cumpărat câteva pânze.

Dl Grigorescu este un pictor original, având individualitatea sa artistică; peisajele sale, precum și portretele ce ne dă, au marca lor specială. Un adevărat artist, care nu ș-a făcut numele prin reclame, ci prin talentul său.

Și fiind că suntem la Ateneu, însemnăm aici că duminică s'a ținut în palatul acesta al cincile concert simfonic în stagiunea aceasta, sub conducerea dlui D. Wachmana.

Concertele simfonice au devenit niște adevărate serbări musicale pentru societatea bucureșteană. Sala totdeauna e plină, căci a ajuns a fi un bon ton a nu lipsi nici odată. Regina și principesa cu principele moștenitor viu regulat. Aceasta, ori ce s'ar dice, îndeamnă și pe alții să ia parte. De aceea cel ce vr'e să cunoască întreaga societate bucureșteană, păturile de sus și clasa de mijloc numai aici o poate vedea întrunită complet, căci la reprezentațiile românești ale Teatrului Național nu cam vine lumea multă și alt loc n'ai unde s'o poți vedea.

Drept ilustrare voiu aminti în trecut, că la Teatrul Național o singură loge a fost abonată pentru tot sezonul; iar pentru concertele simfonice sunt aproape toate ocupate, încât în ziua concertului abia mai capeți loc.

Sala admirabilă, lumea elegantă și muzica clasică îți fac o impresiune solemnă. Simți că ești într'un oraș mare, căci asemenea plăceri musicale numai acolo poți găsi.

Programa, compusă din compoziții de Dvorak, Haydn, Wagner, Schumann și Saint-Saëns, reprezintă tot atâtea căpetenii musicale. Este interesant pentru dezvoltarea gustului artistic al publicului d'aici, că mai de mult era priimitor numai pentru Donizetti, Meyerber și Verdi, iar astăzi aplaudă mai cu seamă pe Wagner.

Astfel și cu ocaziunea aceasta, Wagner a obținut succesul cel mai mare cu marșul funebru din Götterdämmerung. Nu mai puțin a captivat înse pe toți Cântecul de seară (Abendlied) de Schumann, cu minunata orchestrație de Saint-Saëns. Regina și principele, ca și principele, dimpreună cu toată sala au aplaudat cu plăcere și ambele piese s'au bisat.

După concert, la orele patru și jumătate, publicul coborât în briliantul vestibul al Ateneului, a format un spalier, salutând cu respect omagial pe regina care eșia cu damele sale de onoare; apoi vini principesa Maria, cu soru-sa marea ducesă de Hessa, îmbrăcate amândouă la fel, având la părării ghirlande de micșunele prevestitoare de primăvară, fiind însoțite de principele Ferdinand. Principele, cam de o potrivă de nalte, moștenitoarea mai blondină, soru-sa mai brunetă, se urcă în o trăsură; iar principele ocupă loc în alta, mânănd însuș caii nerăbdători.

De aici tot publicul, în trăsură particulară și în birje, a luat-o la șosea — să ia aer.

Ziua de primăvară, rațele întineritoare ale soarelui, primii muguri, verdeța ce a început să incol-

tească, a atras acolo tot Bucureștii. Patru rânduri de trăsură, două mergând și două întorcându-se, la vr'o șapte-opt sute; de-o parte călăreți, de alta lume plimbându-se pe jos; un tablou pitoresc pe care n'ai să-l uiți nici odată.

IOSIF VULCAN.

Academia Română.

— Sesiunea generală din 1897. —

III

Schiță istorică despre Bucovina. Dl V. A. Urechia prezintă manuscriptul unei schițe istorice despre starea Bucovinei în trecut și în prezent. Nu poate numi acum pe autorul acestei scrieri; și roagă înse ca să fie trimisă spre examinare secțiunii istorice. Se recomandă spre examinare secțiunii istorice.

Biblioteca Academiei. S'a celit raportul comisiei pentru biblioteca Academiei, prin care se constată sporul enorm, atât al cărților tipărite, cât și al manuscriptelor. Totodată comisiunea accentuează, că tipografi și librării din România nu-și cam fac datoria trimițând esemplare obligate prin lege pentru biblioteca Academiei.

Climatologia României. Dl St. C. Hepites, membru corespondent, prezintă pentru publicare în Anale, continuare la scrierea sa „Materiale pentru climatologia României.” VIII. Seceta din Dobrogea din 1896 st. n. Se recomandă secțiunii științifice.

Cererea dlui Ov. Densușianu. Se ceteșce petițiunea dlui Ov. Densușianu, care cere ajutor de 2500 lei pentru a face o călătorie la Laibach, spre a studia manuscriptele din biblioteca lui Kopitor și a petrece câțva timp în Istria, sudul Italiei și Sardinia pentru studii dialectale. Dl secretar general D. Sturdza observă că mijloacele bănești ale Academiei sunt mult prea restrinse față cu trebuințe mai urgente, decât să permită a se acorda ajutorul cerut. Dl B. P. Hașdeu dice că dl Densușianu a făcut bune studii și dacă Academia dispune de mijloace, ar fi bine să i se dea un ajutor pentru studiile pe cari ar dori să le facă. Se decide a nu se satisface cererea dlui Densușianu, nedispunându-se de mijloace spre acest scop.

A doua ședință publică s'a ținut la 21 martie (2 aprilie.) Cu asta ocaziune s'au făcut următoarele comunicări, dl B. P. Hașdeu: Negru Vodă, întemeierea statului munteneș (1230—1380.); dl dr. I. Felix: Ciurma și prevențiunea ei.

Dl dr. I. Sbiera, membru din Bucovina, nepuțând vini la deschiderea sesiunii, se prezintă pentru prima-ora în ședința de la 21 martie (2 aprilie.)

Dl Papadopol-Calimach dăruiește Academiei o colecțiune de documente privitoare la istoria modernă.

Dl Al. Roman, membru al Academiei, s'a prezentat întâia-ora în ședința de la 3 aprilie n. (22 martie v.)

Lucrările dlui Negreanu. De la dl D. Negreanu, membru corespondent, se primesc pentru publicare în Anale, următoarele lucrări: 1, O metodă nouă pentru măsurarea rezistențelor electrice mari; 2, Măsurarea rezistențelor electrice mari dedusă din metoda lui La-coine, relativă la măsura forțelor electrometrice; 3, Machină electrostatică funcționând în cele două sensuri de rotațiune. S'a trimis în cercetarea sec-

țiunii științifice, care a dat opinia că se pot tipări în Anale.

A treia ședință publică s'a ținut mercuri la 26 martie (7 aprilie) făcându-se următoarele comunicări: dl I. Kalinderu, August și literații; dl V. A. Urechă, Administrațiunea țării românești între 1812—1818; dl Gr. G. Stefanescu, Geologia și legenda.

Ilustrațiunile noastre.

In curtea haremului. Bietele femei din harem! N'au voie nici să se uite afară din harem, necum să iasă de acolo. Sunt păzite grozav și nu pot să vadă decât curtea haremului. Ilustrațiunea noastră înfățișează o asemenea curte. Strălucită ca un salon, este aranjată cu multe obiecte de plăceri. Porumbei zboară vesel și se coboară pe tava preserată cu de ale mâncării. Bietele femei din harem, privesc și gândesc cât de fericiți sunt porumbeii aceștia, ei pot să zboare unde le place.

Rugăciunea de seară. O scenă de evlavie. Înainte d'a se culcă, fetița bine crescută ingenunchie în patul ei și dice rugăciunea de seară.

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Școlri literare și artistice. Dl Titu Maiorescu va scoate în curând al doile volum al Cuvântărilor sale parlamentare. — Dl Gr. G. Tocilescu a ținut în duminica trecută o conferință literară despre „Doue monumente ale neamului românesc și ale lumii romane”. — Sculptorul Vasilescu a terminat bustul principelui Dimitrie Ghica; lucrarea artistului a reușit foarte bine. — Dl N. A. Bogdan tipărește la Iași un volum de comedii scurte, vr'o 15.

Teatrul Național din Bucureșol. Comedia „Gărgăunii Dragostei” de Iosif Vulcan care eră să se joace la 5-17 aprilie, precum anunțasem în nr. trecut, s'a și represintat joi la 27 martie v. (8 aprilie n.) Rolurile de frunte au fost ținute de dna Ciucurescu și de dnii Niculescu și Catopol. Drama dlui I. Nenițescu, „Radu de la Afumați”, se va da astăzi sâmbătă la 29 martie v. (10 aprilie n.)

Analele Academiei Române. Am primit ȳilele acestea: „Analele Academiei Române”, seria II, tomul XIX, 1896—1897, partea administrativă și debaterile, fascicula I. Cuprinde procesele verbale ale Academiei de la cea din urmă adunare generală asa până la adunarea din anul curent, precum și lecturele ținute în ședințele de peste an de dnii Gr. Stefanescu, dr. Victor Babeș, St. Hepites.

Colecțiunea Hurmuzachi. Din aceasta importantă publicațiune a apărut ȳilele acestea la București nou volum. Titlul întreg este: „Documente privitoare la Istoria Românilor” culese de Eudoxiu de Hurmuzachi, publicate sub auspiciile ministeriului Cultelor și instrucțiunii publice și ale Academiei Române. Volumul IX. Partea I. 1650—1747. Primul document ce găsim în colecțiunea aceasta, este diploma de nobilitate dată de George Rákoczy 11, lui Francisc Kéri din camitatu Bihorului, care s'a publicat în congregația comitatensă, ținută în Oradea-mare la 27 martie 1650.

Parapleul Sf. Petru, adeca „Szent Péter esernyője” nuvelă umoristică-satirică de Mikszáth Kálmán, care se publică acuma în traducere românească, în foisoara ȳiarului „Dreptatea” din Timișoara, se va trage și în broșură și va costă 60 cr. Abonamentele sânt a se trimite la traducătorul dl Iacob Nicolescu, colaborator la „Dreptatea”.

Povești și snoave. Dl Ioan Pop Reteganul vestește că va da sub tipar în curând un nou volum de povești și snoave poporane. Lucrarea va fi cam de 25—30 de coale tipărite și va cuprinde vr'o 60 de povești și snoave. Din lipsa speselor de tipar inse nu-l poate da tipărite până ce nu va fi asigurat. Deci roagă pe toți ce voiesc să aibă aceasta colecțiune, să se aboneze grabnic. Prețul unui exemplar e 1 fl. 75 cr. (5 lei noi.) Este a se trimite dsale, la Retteg în Ardeal.

GE NOU?

Școlri personale. Dl Alexandru Omaciu, jude la tabla regească din Tergul-Mureșului, a fost transferat la Curia regească din Budapeșta, în calitate de jude suplent. — Dl Paul Boldea, capelan militar gr. or. în Budapeșta, a fost transferat în aceeaș calitate la Viena. — Dl dr. Nicolae Moșoiu a făcut la Tergul-Mureșului censură de avocat. — Dl Mihai Pop a fost promovat la universitatea din Budapeșta la gradul de doctor în drept.

Instalarea noului episcop de Lugos se va face la Blaș în duminica Tomii, iar intronisarea în scaunul episcopesc la Lugos va urmă în cealaltă duminică. Pentru actul acesta vicarul capitular din Lugos a chie-mat acolo prin cercular pe toți protopopii și asesorii consistoriali.

Societatea pentru fond de învățămînt se știe, se va întruni în adunare generală în anul acesta la Orăștie, unde a fost învitată cu multă căldură. Adunarea se va ține la Rusalii. Comitetul arangiator din Orăștie a compus o programă interesantă pentru partea socială. Astfel, după cum aflăm din „Revista Orăștiei”: sâmbătă, în ajunul Rusaliilor, va fi primirea la gară a comitetului societății și a oaspeților. Seara o întrunire de cunoștință în sala otelului „La leul de aur”. Duminică, în ȳiua primă de Rusalii, serviciu divin în biserica gr. or., ședința primă a adunării generale în biserică, la orele 2 banchet, seara reprezentație teatrală și bal. Luni, serviciu divin în biserica gr. c. ședința a doua, după miadăȳi Nedee poporală, cu conduct poporal, cu călăreți și musică, iar acolo joc de căluseri și felurite petreceri poporale. Marți excursiuni.

Călindarul săptămânei.

Duminea 5-a din post., Ev. dela Marcu, c. 10, gl. 5, a inv. 2.			
ȳiua sêpt.	Călindarul vechiu	Călind. nou	Sorele.
Duminea	30 Cuv. P Ioan Scarar	11 (†) Florile	4 59/634
Luni	31 Cuv. Ipatie	12 Iuliu	4 57/636
Marti	1 Maria Egiptenca	13 Iustinus	4 54/638
Mercuri	2 Păr. Titus	14 Tiburtius	4 52/639
Joi	3 Cuv. Păr. Nichita	15 Fürchtgott	4 50/641
Vineri	4 Cuv. Păr. Iosif	16 Irma	4 48/643
Sâmbătă	5 SS Teodot și Agat	17 Rudolf	4 46/645

Proprietar, redactor respunȳător și editor: IOSIF VULCAN. (STRADA PRINCIPALĂ 375 A.)

CU TIPARUL LUI IOSIF LÂNG ÎN ORADEA-MARE.